

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcý

Zagrożenia w Internecie

Lech Stempel

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
9 grudnia 2021r.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

1

O czym będzie

- Cyfrowe pokolenie
- Charakterystyka potencjalnych zagrożeń w internecie.
- Manipulacja i fake news.
- Nowe zjawisko - deepfake
- Jak unikać zagrożeń w internecie - podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- Ochrona prywatności w sieci.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

2

**Nie istnieje jedno rozwiązanie
na bezpieczne korzystanie z Internetu**

**Najlepszym sposobem,
aby bezpiecznie surfować w Internecie,
jest świadomość zagrożeń jakie możemy
tam napotkać.**

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

3

***Lepsza od Internetu byłaby tylko
telepatia.***

(Michael Dell)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

4

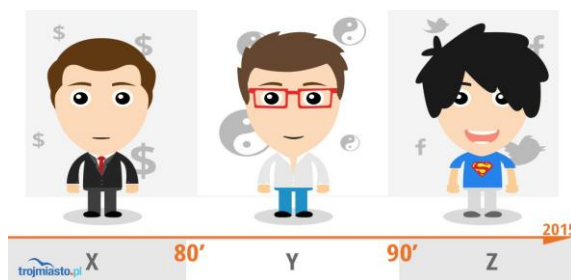
***Dopóki nie skorzystałem
z Internetu, nie wiedziałem,
że na świecie jest tylu idiotów.***

(Stanisław Lem)

5

Pokolenie „Google”, XD a może "Alpha"

Baby Boomers - Pokolenie X - Pokolenie Y - Pokolenie Z
Pokolenie C (ang. connected) / Mileniałsi / Pokolenie XD/ Alfa
Pokolenie Google

Pokolenie X" wykrystalizowało się pod wpływem powieści Douglasa Coupland „Generation X: Tales for an Accelerated Culture”.

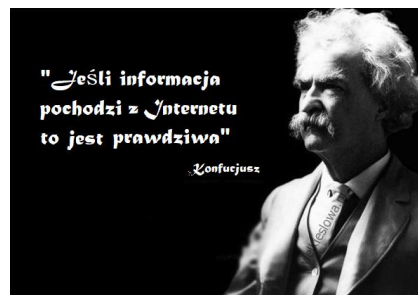
6

Cyfrowe pokolenie

Jest to pokolenie patrzące na świat okienkowo, tak jak na ekran. Dziecko siedzi przed komputerem i co dwie, trzy minuty coś go od niego odrywa. Może skupić się na jednym zadaniu najwyżej 10-11 minut.

...niski krytycyzm wobec informacji w sieci

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Co przyciąga

Mark Zuckerberg

Sylwester Wardęga

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

8

Celebryta

Celebryta - osoba popularna, często pojawiająca się w środkach masowego przekazu

słownik języka polskiego sjp

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Daniela Boorstina w 1961 roku

celebryta to osoba, która jest znana z tego, że jest znana

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

9

„Ważne by mówili”

„Nieważne, co o mnie mówią, ważne, żeby poprawnie pisali nazwisko”

Phineas Barnum

"Nieważne jak o tobie mówią, ważne by mówili"

Merylin Monroe

„Jest na świecie tylko jedna rzecz gorsza od tego, że o tobie rozmawiają i jest nią brak rozmów o tobie”

Oscar Wilde

„Rozgłos może być straszny, ale jedynie jeśli go nie ma”

Jane Russell

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

10

Internet

Social media marketing

(marketing w mediach społecznościowych)

– zjawisko polegające na zdobywaniu uwagi oraz generowaniu ruchu internetowego przy pomocy serwisów społecznościowych

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

11

Media społecznościowe

Media społecznościowe mają ogromny wpływ na kształtowanie poglądów.

Funkcjonują w Internecie i skupiające ogółem ponad 3,8 miliarda osób z całego świata, czyli **blisko połowę światowej populacji**.

Media te, funkcjonują niemal całkowicie poza kontrolą.

Na początku stycznia 2021 roku Facebook i Twitter wyeliminowały lub zablokowały konta niezgodne z ich linią ideologiczno-polityczną (w tym, na początku stycznia 2021, konto byłego prezydenta USA Donalda Trumpa)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

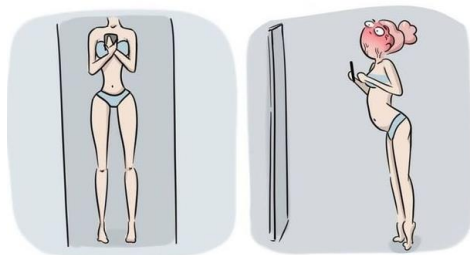
12

Social media

W social mediach nie chcemy pokazywać prawdziwego życia, lecz nasze oczekiwania/wyobrażenie tego, jakie ono powinno być.

SOCIAL MEDIA VS. REALITY

@eto.luz

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

13

Siła social mediów

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

14

Kreowany obraz rzeczywistości

How the Media can manipulate our viewpoint

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

15

Kreowany obraz rzeczywistości

Twarze ludzi, którzy nie istnieją, zostały stworzone przez sztuczną inteligencję

Istnieje strona internetowa **"Ta osoba nie istnieje"**, na której przy każdorazowym odświeżeniu zobaczymy nową twarz osoby, która nie istnieje.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

16

Kreowany obraz rzeczywistości

Prezenter wygenerowany komputerowo

W chińskiej telewizji pojawili się prezenterzy stworzeni dzięki sztucznej inteligencji. Zostali stworzeni w oparciu o prawdziwe postaci spikerów. Tworzeni komputerowo spikerzy mówią z taką samą intonacją, jak osoby, na których są wzorowani i prezentują również identyczną mowę ciała.

<https://businessinsider.com.pl/>

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

17

Fake news

Fake news – fałszywa wiadomość, często o charakterze sensacyjnym, publikowana w mediach z intencją wprowadzenia odbiorcy w błąd.

Fałszywe wiadomości mogą być elementem dezinformacji.

Należy rozróżnić nieprawdziwe i wprowadzające w błąd fałszywe wiadomości od satyry lub parodii, która jest przeznaczona dla celów humorystycznych i nie ma na celu wprowadzenia w błąd odbiorców.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

18

Fake news

26 Październik 2019

KOREA PÓŁNOCNA W RADZIE PRAW CZŁOWIEKA ONZ?

SZEREG MEDIÓW POMYLIŁ KRAJ Z KOREĄ POŁUDNIOWĄ
Korea Północna miała według szeregu polskich mediów zostać wybrana na członka Rady Praw Człowieka ONZ.
Sprawa wyjątkowo zainteresowała krajowych internautów głównie ze względu na fakt, iż swoją kadencję w organie rozpocznie wkrótce...

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

19

Fake news

Warto nauczyć się wstydzić i rumienić za samego siebie. Internet mnie pod tym względem przeraża. Kiedyś ogłoszono, że wokalistka duetu Roxette ma raka mózgu. Zrobiło mi się przykro, bo to straszne. Potem czytałam komentarze internautów i oczywiście 80% życzyło jej zdrowia, ale byli tacy, którzy pisali: dobrze jej tak. Ktoś, kto to napisał, powinien umrzeć przy klawiaturze po postawieniu kropki za tym zdaniem. Nie mieści mi się to w głowie.

(Kasia Nosowska)

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

20

Deepfake

Deepfake – technika obróbki obrazu, polegająca na łączeniu obrazów twarzy ludzkich przy użyciu technik sztucznej inteligencji. Technika stosowana jest do łączenia i nakładania obrazów nieruchomych i ruchomych na obrazy lub filmy źródłowe przy użyciu komputerowych systemów uczących się.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

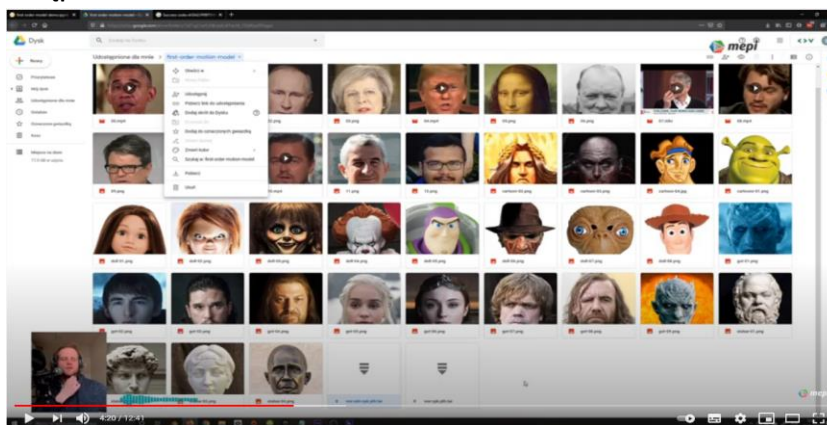
WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

21

Deepfake

Możliwość stworzenia animacji ze zmianą twarzy, staje się łatwo dostępna.

Jak zamienić twarz deepfake online krok po kroku [PL]

<https://www.youtube.com/watch?v=MynRpyhza0>

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

22

Nowoczesna szkoła

- tablica interaktywna, komputer, smartfon...
- portale społecznościowe, aplikacje, programy...
- dziennik elektroniczny, zadania online, projekty...
- nauczanie na odległość
- wirtualna rzeczywistość...

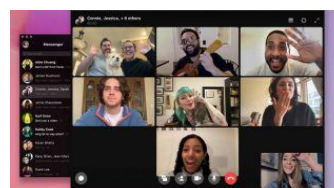

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

23

Nowoczesna szkoła

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

24

Hejt

- to spolszczona wersja słowa hate,
czyli nienawidzić.

Hejtem określa się działanie w Internecie, które jest przejawem złości, agresji i nienawiści. To wszelkie formy uderzenia w kogoś, nie tylko słowem (choć głównie nim), ale i grafiką czy filmem.

Wielu internautów czuje się w sieci bezkarnych, dlatego chętnie obrażają innych użytkowników w czasie dyskusji, ale nie tylko ich.

Definicje

- **Agresja** (łac. *aggressio* – napaść)
 - w *psychologii* określenie zachowania ukierunkowanego na zewnątrz lub do wewnątrz, mającego na celu spowodowanie szkody fizycznej lub psychicznej.

Powtarzające się akty agresji prowadzące do silnych urazów psychicznych lub cielesnych określa się jako

PRZEMOC

Kiedy reagować?

zachowanie ucznia

zdarzenie

Czas na działania:

- szkoły (jako instytucji)
- nauczycieli
- rodziców / opiekunów
- kolegów / środowiska
- specjalistów
- instytucji

Konsekwencje

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

27

Ustalenie okoliczności zdarzenia

Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

28

Zabezpieczenie dowodów

- **Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.**
- **Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.**

Zabezpieczenie dowodów

- **Sprawdzić, czy dziecko (ofiara cyberprzemocy) potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.**
- **Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.**
- **W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.**

Bezpieczne kroki

- Korzystaj z programów antywirusowych
- Nie udostępniaj swojego komputera
- Pamiętaj o wylogowaniu
- Nie zapisuj haseł na komputerze (zwłaszcza innym niż Twój)
- Nie loguj się na żadne konto w przypadkowych miejscach
- Pamiętaj o ograniczonym zaufaniu do przychodzących wiadomości mailowych (zwłaszcza zawierających złącznik) i wiadomości sms
- nie podawaj numeru karty płatniczej jeśli nie masz pewności co do odbiorcy

31

Bezpieczne kroki

- Nie ufaj zrzutom ekranu lub plikom PDF z potwierdzeniem nadania przelewu
- Ustaw limity na karcie płatniczej i kredytowej
- Sprawdzaj adres strony na których udostępniasz dane lub dokonujesz płatności
- Zabezpieczaj dostęp do telefonu
- Śledź informacje na temat nowych sposobów na oszustwo
- Twórz bezpieczne hasła i systematycznie je zmieniaj

32

Sposób na hasło

Silne (bezpieczne) hasło, to takie które posiada

- minimum 8 znaków (najlepiej 11 lub więcej)
- małe i duże litery
- liczby
- znaki specjalne

Zamiast wymyślać kolejne hasła, można skorzystać z generatora lub opracować własny kod (system)

np.:

Zamek błyskawiczny
zA6eK&bL9sK2wI3zN9

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

33

Źródła

Raport „Information Behaviour of the Researcher of the Future”

„Jak reagować na cyberprzemoc – poradnik dla szkół”

www.zaufanatrzeciastrona.pl

www.bezpieczneinterneciaki.pl

www.niebezpiecznik.pl

www.dzieckowsieci.pl

www.cyberprzemoc.pl

www.saferinternet.pl

www.helpline.org.pl

www.kidprotect.pl

www.sekurak.pl

www.sieciaki.pl

www.dbi.pl

www.fdn.pl

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

34